

Табл. 2. Стрижневі внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці України [5, с. 54-67; 6, с. 133-145; 7]

Внутрішні загрози	Зовнішні загрози
<ul style="list-style-type: none"> - відсутність на державному рівні розробленої концепції та системи економічної безпеки; - низький рівень науково-технічного потенціалу, втрата лідерства на важливих напрямках НТР; - високий рівень зношеності матеріально-технічної бази багатьох економічних галузей; - необґрунтована лібералізація зовнішньоекономічної діяльності; - надто різка диференціація у доходах та споживанні населення, зростання рівня бідності, високий рівень безробіття; - негативна, антисоціальна політика у сфері приватизації; - криміналізація економіки, зростання її "тіньового" сектору та високий рівень корупції у державно-управлінській сфері; - недосконалість законодавства у сфері економічних відносин та механізмів формування економічної політики; - відсутність мотивації до праці тощо. 	<ul style="list-style-type: none"> - зниження інвестиційних надходжень в економіку держави; - значна частка сировинного експорту в зовнішньоекономічній діяльності та втрата традиційних ринків збуту; - залежність забезпечення України від імпорту продовольчих товарів, товарів повсякденного попиту, технологічної продукції стратегічного значення; - скуповування іноземними фірмами підприємств України з метою усунення їх як із зовнішніх, так і з внутрішніх ринків збуту; - негативний вплив на національну економіку світових фондових, фінансових та валютних ринків; - високий рівень зовнішнього боргу тощо.

За умов, що нині склалися в Україні та світі, зростає роль стратегії національної безпеки, яка має полягати не так у захисті держави та її політичних інститутів, як у захисті людини і суспільства. Основним принципом стратегії національної безпеки має бути принцип балансу інтересів людини, суспільства та держави. За нових умов основу стратегії національної безпеки України мають становити універсальні ціннісні орієнтири, спрямовані на побудову правової демократичної держави, громадянського суспільства і соціально орієнтованої ринкової економіки.

Висновки. У процесі підвищення соціальної спрямованості економічної політики, вибору моделі соціально-економічного розвитку важливим принципом має стати взаємодія об'єкта господарювання і ринку, який є сукупністю економічних агентів і разом з тим самостійною цілісністю, з метою підвищення значення соціальних цілей. Суб'єкт господарювання може існувати тільки за умови безперервної взаємодії з ринковим середовищем. Для цього необхідне ефективне функціонування підприємницької діяльності, забезпечення економічної безпеки підприємництва та ринку загалом.

Література

1. Конституція України. [Електронний ресурс]. – Доступний з [http://zakon.rada.gov.ua/go/254 k/96-vr](http://zakon.rada.gov.ua/go/254%20k/96-vr).
2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р., № 436-IV. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/g=436-15>.
3. Закон України "Про основи національної безпеки України" // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – № 39, ст. 351. зі змінами внесеними згідно із Законами від 18.04.2013 № 221-VII. – С. 221-238.
4. Макара О.В. Особливості розвитку соціально орієнтованої підприємницької діяльності / О.В. Макара // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі : зб. наук. праць. – Полтава : Вид-во ПУЕТ. – 2012. – № 2 (53). – С. 11-15.

5. Мунтян В.І. Економічна безпека України / В.І. Мунтян. – К. : Вид-во КВЦ, 1999. – 462 с.
6. Предборський В.А. Економічна безпека держави : монографія / В.А. Предборський. – К. : Вид-во "Кондор", 2005. – 391 с.
7. Розвиток підприємницької діяльності в Україні. Державна підтримка Українського експорту. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ukrexport.gov.ua/>
8. Raczkowski K. Percepcja bezpieczeństwa ekonomicznego i wyzwania dla zarządzania nim w XXI wieku / K. Raczkowski. Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem, Wolters Kluwer, Warszawa, 2012. – 346 s.
9. Księżopolski K.M. Bezpieczeństwo ekonomiczne / K.M. Księżopolski. Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa, 2011. – 268 s.
10. Żukrowska K. Ekonomia jako sfera bezpieczeństwa państwa / K. Raczkowski, K. Żukrowska, M. Żuber. Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie, Difin, Warszawa, 2013. – 326 s.

Макара О.В. Экономическая безопасность как фактор развития предпринимательской деятельности в системе формирования социальных ориентиров национальной экономики

Проведен анализ теоретико-методологических основ формирования экономической безопасности. Выявлены и обоснованы факторы, угрозы формирования экономической безопасности в современных условиях развития предпринимательской деятельности. Выделены главные направления укрепления экономической безопасности в системе формирования социальных ориентиров национальной экономики.

Ключевые слова: экономическая безопасность, предпринимательская деятельность, угроза, концепция национальной безопасности, социальные ориентиры национальной экономики.

Makara O.V. Economic safety as a actor of business activity development in the system of forming of social oriented of the national economy

In the article the analysis of theoretical and methodological principles of forming of economic safety is conducted. Factors and threats of economic safety in modern conditions of development of business activity are identified. The main directions of strengthening the economic security in the system of forming of social oriented of the national economy are distinguished.

Keywords: economic safety, entrepreneurial activity, threat, concept of national security, social orientations of the national economy.

УДК 338.24(447.83)

Доц. О.Я. Малиновська, канд. екон. наук;
студ. М.І. Біляк – Львівська державна фінансова академія

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВЩИНИ)

Розкрито сутність поняття "економічна безпека регіону" у сучасних умовах. Проаналізовано економічну безпеку Львівського регіону. Визначено як забезпечується економічна безпека регіонів у межах регіональної політики. Досліджено загрози економічній безпеці регіонів України. З'ясовано фактори, за яких може бути досягнута максимальна економічна безпека регіону.

Ключові слова: економічна безпека регіону, загрози регіону, складові економічній безпеки Львівського регіону, регіон, інфраструктура та виробничий потенціал, фактори економічній безпеки.

Постановка проблеми. Під час аналізу економічної ситуації в регіоні вживають термін економічна безпека регіону, під якою розуміють сукупність поточного стану, умов, факторів, що характеризують стабільність і поступальний розвиток економіки регіону, органічно інтегрованої в економіку країни як відносно самостійна структура. На рівні муніципального утворення економічна безпека передба-

чає підтримання стабільного розвитку провідних підприємств, що попереджає негативний вплив на умови життя місцевого населення.

У теоретичному та методологічному аспектах економічну безпеку регіону досліджували відомі вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: Н. Вавдюк, А. Сундук, З.В. Герасимчук, М.М. Медвідь, В.П. Горбуліна, І.М. Червяков, О.І. Барановський, О.З. Третяк, Б.А. Карпінський, О.Я. Маліновська, О.В. Мірошніченко. Проте постійні зміни економічних процесів вимагають необхідності вдосконалення методологічних аспектів забезпечення економічної безпеки країни, зокрема її регіонів.

Постановка завдання. Метою роботи є дослідження економічної безпеки регіону. Аналіз складових і факторів впливу економічної безпеки на регіональному рівні. А також вивчення існуючих загроз економічної безпеки регіонів України.

Виклад основного матеріалу. Економічна безпека регіону – це здатність регіональної економіки функціонувати в режимі розширеного відтворення, тобто стійкого економічного зростання, максимально забезпечувати прийнятні умови життя та розвитку особистості для більшості населення. Економічна безпека на регіональному рівні – це також спроможність економіки протистояти дестабілізуючій дії внутрішніх і зовнішніх соціально-економічних чинників, а також не створювати загрози для інших елементів регіону та зовнішнього середовища. Економічна безпека регіону – це діапазон рівнів економічних і соціальних показників, у межах яких регіон протягом довготривалого періоду розвивається стійко [7].

Основними складовими економічної безпеки на регіональному рівні є:

- виробнича, яка характеризується наявністю ресурсної бази, умовами, що забезпечують інтеграційні процеси, сформованістю системи відтворення з урахуванням спеціалізації регіону;
- фінансова, що характеризується стійкістю фінансової та регіональної бюджетної системи, здатністю забезпечити соціально-економічну стабільність і розвиток регіону.

Економічна безпека регіону характеризується раціональним використанням ресурсного, виробничого та інноваційного потенціалу; захищеністю від дестабілізуючих чинників; міцністю зв'язків між елементами регіональної економіки; збалансованістю міжрегіональних та зовнішньоекономічних відносин. Регіон при цьому розглядають як умовно замкнену систему і, водночас, як елемент макросистеми [1, с. 21]. Економічна безпека регіонів має забезпечуватися в рамках регіональної політики шляхом:

- зменшення територіальних диспропорцій;
- удосконалення міжрегіональних та міжбюджетних відносин;
- узгодження підприємницьких, регіональних та державних інтересів у процесі розміщення виробництва та інвестицій;
- формування регіональних інноваційних систем, формування кластерів;
- розвитку транскордонного співробітництва регіонів.

Характеристиками економічної безпеки регіону потрібно вважати: стійкість до екзогенних та ендогенних загроз, відносну економічну самодостатність, здатність до використання конкурентних переваг. Економічна безпека регіону забезпечується шляхом моніторингу і оцінювання загроз, прийняття рішень щодо нормалізації стану системи. Завданням моніторингу є визначення індикаторів у розрізі складових економічної безпеки, встановлення їх нормативних значень, збір інформації.

Оцінка рівня економічної безпеки передбачає класифікацію загроз і визначення їх впливу на інтегральний показник. Прийняття рішень полягає у визначенні альтернативних варіантів, виборі найбільш прийняттого варіанта рішень й оцінці ефективності рішень [3, с. 205].

Для визначення пріоритетів забезпечення економічної безпеки регіонів важливо виявити інтереси і загрози цим інтересам. При цьому варто враховувати не тільки власні інтереси а й інтереси партнерів, зокрема закордонних. Загроза – це фактор, що заважає реалізації інтересів, дестабілізує ситуацію [7].

Головна загроза економічній безпеці – це технологічне відставання. Ця загроза є спочатку непомітною, оскільки можна позичати знання зовні, але потім виникає залежність від інновацій зовнішнього походження. Крім того, загрозами економічній безпеці регіонів України можуть бути такі чинники:

- відсутність ефективної програми запобігання фінансовим кризам;
- критичний стан основних фондів у провідних галузях економіки;
- низька конкурентоспроможність продукції;
- структурні деформації різного типу;
- критична залежність економіки від зовнішніх ринків;
- нерациональна структура експорту;
- небезпечна експансія іноземного капіталу у стратегічних галузях;
- неефективність використання паливно-енергетичних ресурсів;
- "елементи тінізації" національної економіки.

Економічну безпеку регіонів як систему дій умовно поділяють на такі складові: енергетична безпека, фінансова, інвестиційна, інноваційна та соціальна. Кожна з цих охоплює основні економічні процеси і характеризує їх у конкретному сегменті економіки [8]. Отож, детальніше проаналізуємо основні складові економічної безпеки саме Львівського економічного регіону. Насамперед, необхідно розглянути наявну у ньому інфраструктуру та виробничий потенціал.

У Львівському економічному регіоні виділяють три райони: Передкарпатський (Дрогобич – машинобудування, деревообробка, легка промисловість; Самбір – харчова промисловість, машинобудування, легка промисловість, деревообробна промисловість; Стрий – машинобудування, харчова і деревообробна промисловість, газотранспортна галузь, величезний транспортний вузол області; Борислав – нафтовидобувна, легка і хімічна промисловість; Новий Розділ і Яворів – виробництво сірки), Північний (Червоноград – видобуток вугілля, легка промисловість; Сокаль – хімічна промисловість, Доброутвір – електроенергетика); Львівський (машинобудування, харчова, легка промисловість).

У структурі промислового виробництва регіону найбільш питому вагу мають харчова, паливна промисловості, машинобудування і металообробка, електроенергетика. У структурі виробництва товарів народного споживання частка продовольчих товарів становить 65 %. Загалом у регіоні на самостійному балансі перебувають 728 промислових підприємств, функціонує 1679 малих промислових підприємств. Головні економічні центри області: Львів, Дрогобич, Стрий, Самбір, Борислав, Новий Розділ, Червоноград, Сокаль [10].

Для економіки області характерна складна галузева і територіальна структура. У 2012 р. у Львівській області функціонувало 17,3 тис. підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб), з яких 29 відносились до

великих підприємств, 0,9 тис. – належали до середніх, 16,4 тис. – до малих. На 10 тис. наявного населення в області припадало 68 підприємств – юридичних осіб (у 2011 р. – 66 підприємств) [10].

У секторі підприємництва загалом було задіяно 376,6 тис. зайнятих працівників (на 3,4 % менше проти 2011 р.), зокрема 372,0 тис. найманих працівників (на 3,5 % менше). У середньому на одному підприємстві працював 21 найманий працівник, зокрема на одному великому підприємстві – 3,8 тис. осіб, на середньому – 169 осіб, на малому – 6 осіб, зокрема на одному мікропідприємстві – 3 особи.

Підприємства – суб'єкти підприємницької діяльності (юридичні особи) реалізували у 2012 р. продукції (товарів, послуг) на 132,0 млрд грн (у 2011 р. – на 122,3 млрд грн), що становило 3,1 % від загальнодержавного обсягу продукції (товарів, послуг) [10]. Попри те, що частка великих та середніх підприємств за кількістю була незначною – 5,6 %, на цих підприємствах зосереджено 71,9 % від загальної кількості найманих працівників підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності та забезпечено 80,8 % від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг).

Щодо малих підприємств, то їх частка була найбільшою і становила 94,4 % від загальної кількості підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності (у 2011 р. – 94,1 %). Підприємства та їх структурні підрозділи Львівської області у 2012 р. реалізували послуг на 14,5 млрд грн, що з урахуванням зміни цін на 2,6 % більше, ніж у 2011 р. У грудні 2012 р. реалізовано послуг на 1,3 млрд грн, що на 14,1 % менше (з урахуванням зміни цін), ніж за відповідний місяць 2011 р. У структурі реалізованих послуг переважали транспортні послуги – 40,9 %, послуги пошти та зв'язку становили 12,7 %, послуги у сфері права, бухгалтерського обліку, інжинірингу, надання послуг підприємцям – 10,8 %, послуги операцій з нерухомим майном – 9,9 %, послуги з охорони здоров'я людини – 8,1 % [10].

Населенню у грудні 2012 р. реалізовано послуг на 239,5 млн грн (19,1 % від загального обсягу), зокрема транспортних – на 51 млн грн, послуг пошти та зв'язку – на 45,6 млн грн, з охорони здоров'я людини – на 43 млн грн, операцій з нерухомим майном – на 35,7 млн грн, готельних – на 16,5 млн грн, освіти – на 15,5 млн грн, комунальних та індивідуальних; у сфері культури та спорту – на 14,1 млн грн.

Найбільше послуг у грудні 2012 р. реалізовано у м. Львові – 682,5 млн грн (54,3 % від загального обсягу), а також у Пустомитівському районі – 130,3 млн грн, м. Трускавці – 88,6 млн грн, м. Дрогобичі – 32,9 млн грн, м. Стрию – 25,6 млн грн, найменше у Перемишлянському районі – 0,6 млн грн (або 0,05 % від загального обсягу) [10]. Головними питаннями при розгляді фінансової безпеки Львівського регіону є:

- збільшення частки місцевих бюджетів у зведеному бюджеті хоча б до рівня 50:50;
  - зменшення дотаційності регіонів.
- Іншими складовими економічної безпеки регіонів є [9]:
- науково-технічна – динамікою впровадження результатів НТП у соціально-економічну сферу, рівнем модернізації виробництва, кваліфікацією та чисельністю персоналу, зайнятого в наукових дослідженнях і розробленнях;
  - соціально-демографічна – рівнем соціальної диференціації суспільства, рівнем бідності, депопуляції населення, доступності освіти, культури, медичного обслуговування, житла, послуг зв'язку тощо;

- реструктуризація регіонального ринку праці – галузевою регіональною спеціалізацією, зміною потреби у фахівцях відповідної кваліфікації, рівнем безробіття, системою завдань і функцій, що реалізуються спеціалістами;
- громадська – у відсутності криміналізації суспільства, тіньової економіки, корупції тощо;
- продовольча – рівнем забезпеченості регіону продовольством, якістю продуктів харчування;
- екологічна – її порушення проявляються у перевищенні допустимих норм забруднення довкілля, у великих витратах на ліквідацію наслідків техногенних катастроф.

На нашу думку, максимальна економічна безпека регіону може бути досягнута лише за умови поєднання таких факторів:

1. Виявлення наявності проблемної ситуації в регіоні та окреслення конкретної проблеми.
2. Вибір проблемної ситуації, що вирішується програмно: визначення бажаного стану об'єкта економічної безпеки (не оцінюється як загрозна); виявлення та оцінка діючих чинників дестабілізації; визначення її оцінка передбачуваних збитків від виявлених загроз; оцінка загроз відповідно до їх важливості, часу настання тощо; прийняття рішення щодо вибору проблемної ситуації.
3. Створення організаційного механізму управління цільовою програмою.

Висновки. Отже, система економічної безпеки регіону повинна бути орієнтована на забезпечення економічної незалежності, стабільності і стійкості, здатність до саморозвитку і прогресу. Її основними принципами мають стати комплексність і системність, гнучкість, порівнянність витрат щодо забезпечення безпеки та майбутніх збитків від загроз. Взаємодія регіональних органів управління та суб'єктів господарювання у системі програмно-цільового управління економічною безпекою повинна будуватися на основі застосування сукупності економічних регуляторів господарської діяльності, пов'язаних із економічними інтересами суб'єктів господарювання регіону.

Література

1. Герасимчук З.В. Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення / В. Герасимчук, Н.С. Вавдінок. – Луцьк: Вид-во "Надстір'я", 2010. – 244 с.
2. Медвідь М.М. Фінансова безпека регіону: інтереси, загрози, індикатори, заходи щодо забезпечення фінансової безпеки / М.М. Медвідь // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – Сер.: Економіка. – Харків: Вид-во ХНУ ім. В.Н. Каразіна. – 2005. – № 668. – С. 187-191.
3. Горбуліна В.П. Система оцінок зовнішніх і внутрішніх ризиків та загроз національній безпеці України / В.П. Горбуліна; за заг. ред. акад. НАН України. – К.: Вид-во ДП "НВЦ" Євроатлантикінформ. – 2010. – Вип. 16. – 232 с.
4. Червяков І.М. Методика оцінювання стану фінансової безпеки регіонів / І.М. Червяков, М.М. Медвідь // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. – Економічна серія. – 2006. – № 743. – С. 79-83.
5. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія / О.І. Барановський. – К.: Вид-во КНТЕУ, 2004. – 759 с.
6. Третяк О.З. Окремі концептуальні характеристики категорії фінансової безпеки регіону / О.З. Третяк, М.В. Кирилів // Науковий вісник Львівського ДУВС: зб. наук. праць. – Львів: Вид-во ЛДУВС. – 2009. – № 2. – С. 1-7.
7. Карпінський Б.А. Індикатори фінансової безпеки у контексті збалансованості фінансової системи держави / Б.А. Карпінський // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18.2. – С. 131-145.
8. Мірошніченко О.В. Економічна безпека як складова комплексної системи національної безпеки України / О.В. Мірошніченко // Вісник Східноукраїнського національного університету

ім. Володимира Даля : наук. журнал. – Луганськ : Вид-во СХУ ім. В. Даля. – 2010. – № 12(154). – С. 125-132.

9. Кириченко О.А. Концептуальні засади формування системи економічної безпеки в умовах глобалізації / О.А. Кириченко, В.Г. Алькома // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2010. – № 12. – С. 6-18.

10. Малиновська О.Я. Фінансування цільових бюджетних програм на сучасному етапі розвитку економіки України / О.Я. Малиновська, І.О. Максимів // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.4. – С. 245-248.

Малиновская О.Я., Биляк М.И. Особенности экономической безопасности региона (на примере Львовщины)

Раскрыта сущность понятия "экономическая безопасность региона" в современных условиях. Проанализирована экономическая безопасность Львовского региона. Определено обеспечение экономической безопасности регионов в рамках региональной политики. Исследованы угрозы экономической безопасности регионов Украины. Выяснены факторы, при которых может быть достигнута максимальная экономическая безопасность региона.

Ключевые слова: экономическая безопасность региона, угрозы региону, составляющие экономической безопасности Львовского региона, регион, инфраструктура и производственный потенциал, факторы экономической безопасности.

Malinowska O. Ya, Biliak M.I. Features of economic security of region (on the example of Lviv region)

This article deals with the essence of the concept of "economic security of the region" in modern terms. Analyzed the economic security of the Lviv region. Determined how economic security of the regions provided within regional policy. Researched threats of economic security of the regions of Ukraine. The aim of the paper is to clarify the factors by which economic security of the region can achieve the maximum.

Keywords: economic security of the region, threats of the region, components of the economic security of Lviv region, region, infrastructure and production potential, factors of economic security.

УДК 65.012.8

Доц. Л.П. Стеців, канд. екон. наук –
Українська академія друкарства

**ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА:
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ**

Шляхом узагальнення наукового доробку та за результатами власних теоретико-аналітичних досліджень доведено пріоритетність формування підсистеми фінансової безпеки кожного суб'єкта господарювання як найбільш важливої умови виживання та розвитку в сучасних реаліях ведення бізнесу в Україні. Сформовано перелік ключових зовнішніх і внутрішніх загроз й визначено методичні засади формування механізму управління фінансовою безпекою підприємства.

Ключові слова: фінансова безпека підприємства, загроза, ризик, механізм управління

Постановка проблеми. В умовах кризових тенденцій розвитку світової економіки вітчизняні підприємства здійснюють свою діяльність ще й під впливом низки дестабілізуючих чинників, серед яких: швидкі зміни умов і факторів внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування, недосконалість та систематична непрогнозована зміна законодавчого поля, несумлінна конкуренція, недостатня розвиненість фінансового ринку, високий рівень фінансових ризиків, невідпрацьованість інструментарію застосування сучасних методів стимулювання

персоналу. За таких складних умов забезпечення життєздатності суб'єкта господарювання є можливим лише через створення підсистеми фінансової безпеки підприємства (ФБП), яка повинна бути спрямована на уникнення загроз, що формуються в системі зовнішнього та внутрішнього середовищ, досягнення фінансових інтересів та забезпечення необхідного для розвитку рівня безпеки.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Теоретичні засади формування та забезпечення ФБП активно досліджують у світовій та вітчизняній науковій літературі. Серед зарубіжних науковців варто виділити А. Берле, О. Вільямсона, М. Дженсена, Р. Коуза, В. Меклінга, К. Мерфі, Г. Мінза, Г. Шиназі. Здобутки російської науки представлені у працях Ю. Благова, Ш. Валітова, Д. Волкова, І. Івашковської, В. Катькала, С. Олійникова, Г. Пирогова. Протягом останніх років істотний внесок у дослідження зазначеної тематики зробили такі вітчизняні науковці, як: О. Ареф'єва, О. Барановський, Д. Баюра, І. Бланк, М. Бутко, К. Горячева, М. Єрмошенко, С. Ілляшенко, Г. Козаченко, Т. Кузенко, А. Кузнєцова, Д. Леонов, Т. Момот, В. Москаленко, В. Мунтян, М. Мурашко, О. Пластун, В. Пономарьов, Н. Сабліна, О. Терещенко, В. Шликов та ін. Однак, на наш погляд, фінансова безпека, будучи складовою системи економічної безпеки, потребує подальших досліджень внаслідок того, що вона посідає ключове місце, забезпечуючи фінансовими ресурсами досягнення ефективної стабільної діяльності та розвиток кожного суб'єкта господарювання.

Метою дослідження є обґрунтування пріоритетності удосконалення процесу управління ФБП, ідентифікація зовнішніх та внутрішніх загроз, які впливають на фінансово-господарську діяльність підприємства та його конкурентоспроможність, формування методичних засад забезпечення належного рівня ФБП.

Виклад основного матеріалу. Насамперед зазначимо, що проблеми економічної безпеки підприємства, зокрема, і фінансової безпеки, як її складової, стали особливо актуальними для українського бізнесу, а відтак і представників вітчизняної економічної науки, порівняно недавно. Чинником виникнення та постійного посилення уваги до цих проблем є трансформаційна криза української економіки, яка охопила всі сфери і стала істотною перешкодою на шляху забезпечення сталого розвитку економіки та суспільства.

Для доведення пріоритетності наукових досліджень у сфері ФБП скористаємося даними Державного комітету статистики України [9], взявши до уваги лише два критерії: динаміку кількості підприємств (рис. 1) та фінансові результати їх діяльності (рис. 2).

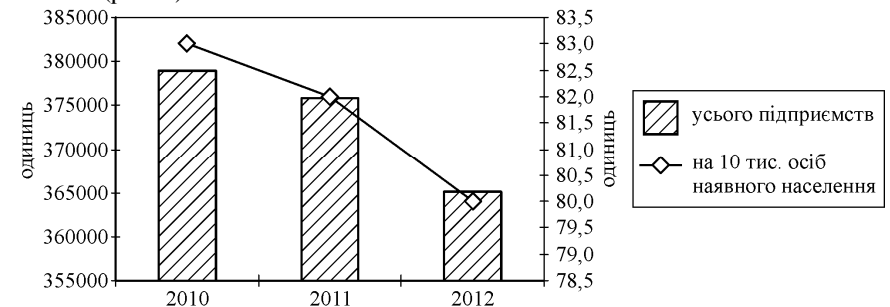

Рис. 1. Динаміка кількості підприємств